

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

10/октобар 2013.

Година LIII

ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 10
октобар 2013.
година LIII
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на
основу Споразума о преносу оснивачких права
бр. 651-01-1/2003)

За издавача
Лазар Крстић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вељко Јовановић, Ирина Стевановић Гавровић,
Весна Хрељац Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вељко Јовановић
посебни саветник министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стичручна мишљења
за примену финансијских процеса
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

<p>Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs</p>

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2013 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Порески третман промета услуге архивирања базе података на серверу у иностранству који је обвезнику ПДВ у 2010. години извршило страно (матично) правно лице 9
2. Порески третман промета добара и услуга, као и увоза добара који се врши у оквиру спровођења пројекта финансираног средствима зајма у складу са Споразумом о зајму за пројекат за изградњу постројења за одсумпоравање за термоелектрану „Никола Тесла“ који је закључен између Јапанске агенције за међународну сарадњу и ЈП „Електрипривреда Србије“ . . . 12

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета добара и услуга који обвезник ПДВ врши Хемијском факултету Универзитета у Београду, односно увоза добара за потребе Хемијског факултета који се врши у оквиру реализације научног пројекта „Second Generation Small Molecule Inhibitors of Botulinum Neurotoxins” у којем Хемијски факултет учествује на основу уговора закљученог са „The Geneva Foundation” из Сједињених Америчких Држава 23
-

---

2. Порески третман промета добара и услуга, као и увоза добара, који се финансира из средстава донације USAID	29
3. Порески третман преноса дела имовине у три одвојене трансакције који врши обвезник ПДВ уз накнаду (продајом)	35
4. Порески третман предаје добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор или одустати од даљег извршења уговора ако се стране придржавају уговорних обавеза, као и предаје добара на основу уговора којим је предвиђена могућност једностраног раскида уговора и у случају придржавања уговорних обавеза	39
5. Порески третман испоруке деривата нафте непосредно крајњем купцу – имаоцу корпоративне картице коју врши обвезник ПДВ – продавац деривата нафте на мало, на основу уговора закљученог са обвезником ПДВ – издаваоцем корпоративне картице.	42
6. Порески третман бесплатног давања добара која се сматрају рекламним материјалом које врши обвезник ПДВ својим купцима или будућим купцима.	47

---

7. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру реализације Уговора о зајму (Пројекат унапређења водних система у Суботици) закљученог између Града Суботице и Европске банке за обнову и развој.	50
8. Да ли се представништво страног привредног друштва које, на основу билатералног уговора између Републике Србије и државе седишта тог привредног друштва, има право да у Републици Србији врши продају превозних докумената, сматра пореским обвезником ПДВ?	52
9. Да ли обвезник ПДВ који од пољопривредника откупљује тзв. кљук (муљано и пасирано воће припремљено за процес алкохолне ферментације), као и тзв. преврели кљук, обрачунава и плаћа ПДВ надокнаду по том основу?	57
10. Издавање рачуна у случају пружања временски ограничених услуга	59
11. Порески третман промета услуге издавања дозволе за привредни и рекреативни риболов који врши обвезник ПДВ	62
12. Порески третман промета топлотне енергије за потребе грејања који обвезник ПДВ врши лицима која су прикључена на његов систем централног грејања	64

-
13. Порески третман промета услуге инвестиционог улагања у закупљени пословни простор који је извршио обвезник ПДВ – купац у периоду 2006–2011. година, као и промета услуге давања у закуп пословног простора 65

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Да ли обвезник има право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица у случају када изврши улагања у набавку основних средстава – телефонске централе, уређаја за непрекидно напајање рачунара и уређаја за производњу електричне енергије?..... 69

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Ко је обвезник пореза на имовину од 1. јануара 2014. године?..... 71
2. Ко утврђује просечну цену квадратног метра одговарајућих непокретности, а која чини елемент за утврђивање основице пореза на имовину?..... 73
3. а) Да ли од 1. јануара 2014. године јавно предузеће плаћа порез на имовину? 75
- б) Како за 2014. годину утврдити основицу пореза на имовину непокретности обвезника који не води пословне књиге ако ни у зони, ни у граничним зонама, није било најмање три промета одговарајућих непокретности (нпр. станова) у периоду од 1. јануара до 30. септембра 2013. године?..... 75
-

-
4. Ко је обвезник пореза на имовину на стану који се налази на територији Републике Србије, којим располаже фонд пензијског и инвалидског осигурања, а уговором је конституисано право закупа у корист физичког лица – корисника пензије на период дужи од једне године? 80
  5. Порески третман преноса уз накнаду права својине на непокретности – пословном простору изграђеном 1939. године која је стечена по основу права на враћање одузете имовине по одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу 82
  6. Ко је обвезник пореза на пренос апсолутних права ако је купац правног лица које се продаје као стечајни дужник такође правно лице? 85
  7. Да ли је удружење ослобођено плаћања пореза на поклон – на примљену донацију која служи искључиво за намене за које је удружење основано? 86
  8. Да ли је Апотека Београд обвезник пореза на имовину од 1. јануара 2014. године? 90
  9. Да ли се на пренос уз накнаду права својине на непокретности дипломатског представништва САД у Републици Србији плаћа порез на пренос апсолутних права? 93
  10. Порески третман преноса уз накнаду целокупне имовине правног лица над којим је отворен стечајни поступак ако је пореска обавеза настала у 2012. години 94
-

ЦАРИНЕ

1. Да ли са поштанским пошиљкама које на територију Републике Србије стижу путем иностране поште чији су пошиљоци становници АПКиМ поступати као са пошиљкама у унутрашњем или међународном саобраћају? . . 97
2. Захтев за одобрење привременог увоза моторног возила . . . 98

ЈАВНА СВОЈИНА

1. Да ли град Београд може уз надоканду извршити пренос трафо станице у јавну својину Републике Србије сходно члану 15. став 2. Закона о јавној својини?..... 99

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у октобру месецу 2013. године . . 100
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман промета услуге архивирања базе података на серверу у иностранству који је обвезнику ПДВ у 2010. години извршило страно (матично) правно лице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-289/2013-04 од 31.10.2013. год.)

1. Са аспекта Закона о порезу на добити правних лица

Плаћање које резидентно правно лице врши матичном нерезидентном правном лицу чији је технички тим извршио архивирање (већ постојеће) базе података резидентног правног лица на сервер матичног правног лица у иностранству (у конкретном случају, СР Немачкој), није предмет опорезивања порезом на добит по одбитку у складу са законом којим се уређује опорезивање добити правних лица, под условом да накнада за архивирање базе података нема карактер ауторске накнаде.

Међутим, приликом плаћања које резидентно правно лице врши матичном нерезидентном правном лицу по основу накнаде за право коришћења софтвера за приступ серверу матичног правног лица у СР Немачкој (ауторска накнада), обрачунава се и плаћа порез на добит по одбитку,

сагласно закону којим се уређује опорезивање добити правних лица.

***

Према одредби члана 40. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон), која је била на снази у време настанка пореске обавезе у конкретном случају, на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, накнада по основу ауторског и сродних права и права индустријске својине (у даљем тексту: ауторска накнада), камата и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, на територији Републике, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Порез по одбитку из члана 40. ст. 1. и 2. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту када је приход остварен, односно исплаћен (члан 71. став 1. Закона). Приход из става 1. овог члана је бруто приход који би нерезидентни обвезник остварио, односно наплатио да порез није одбијен од оствареног, односно исплаћеног прихода (члан 71. став 2. Закона).

2. Са аспекта Закона о порезу на додату вредност

На промет услуге архивирања базе података на серверу у иностранству (у конкретном случају, у СР

Немачкој), који је обвезнику ПДВ у 2010. години извршило страном привредно друштво, тј. привредно друштво које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу преко које пружа предметну услугу, постојала је обавеза обрачунавања ПДВ, с обзиром да се радило о услузи чијим местом промета се сматрало место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, у конкретном случају Република Србија. Обавезу обрачунавања ПДВ за промет предметне услуге имао је порески пуномоћник страног лица, односно, ако страном лице није ангажовало пореског пуномоћника, прималац предметне услуге као порески дужник.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... 61/07, у даљем тексту: Закон о ПДВ), који се примењивао закључно са 31. децембром 2012. године, било је прописано да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона о ПДВ, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона о ПДВ, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет обавља преко

пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

У складу са одредбама члана 12. став 3. тачка 4) подтач. (7) и (10) Закона о ПДВ, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга, односно услугама пруженим електронским путем.

2. Порески третман промета добара и услуга, као и увоза добара који се врши у оквиру спровођења пројекта финансираног средствима зајма у складу са Споразумом о зајму за пројекат за изградњу постројења за одсумпоравање за термоелектрану „Никола Тесла“ који је закључен између Јапанске агенције за међународну сарадњу и ЈП „Електрипривреда Србије“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-02278/2013-04 од 7.10.2013. год.)

1. Са аспекта Закона о порезу на додату вредност

1.1. Имајући у виду да је Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Јапана у вези са пројектом за изградњу постројења за одсумпоравање за термоелектрану „Никола Тесла“ („Сл. гласник РС – Међународни уговори“,

бр. 1/2012, у даљем тексту: Споразум) предвиђено пореско ослобођење за увоз материјала и опреме који врше јапанске компаније у складу са тачком 8. алинеја (ц) Споразума, на увоз тих добара не плаћа се ПДВ. Начин и поступак остваривања предметног пореског ослобођења прописани су одредбама чл. 34. и 35. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, 120/12). Међутим, за промет добара и услуга који се врши у оквиру спровођења пројекта финансираног средствима зајма у складу са Споразумом о зајму за пројекат за изградњу постројења за одсумпоравање за термоелектрану „Никола Тесла“, који је закључен између Јапанске агенције за међународну сарадњу и ЈП „Електропривреда Србије“ (у даљем тексту: Споразум о зајму), као и на увоз добара (осим на увоз добара у складу са тачком 8. алинеја (ц) Споразума), ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон о ПДВ).

***

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16б) Закона о ПДВ прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србије појављује као

гарант, односно контрагарант, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

ПДВ се не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2 тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ (члан 26. тачка 1) Закона о ПДВ).

Према одредби тачке 3. Споразума, Влада Републике Србије ће бити гарант за отплату главнице, плаћање камате и свих осталих трошкова по основу зајма који је одобрен зајмопримцу.

Одредбама тачке 8. ал. (б) и (ц) Споразума предвиђено је да ће Влада Републике Србије изузети јапанске компаније у својству добављача, уговорних страна и/или консултаната од свих фискалних оптерећења и пореза у Републици Србији у вези са приходом од производа и/или услуга испоручених по основу Зајма и од свих царина и фискалних оптерећења у Републици Србији у вези са увозом и реекспортом њиховог материјала и опреме који су неопходни за имплементацију Пројекта.

Одредбом члана 9. тачка 9.02 алинеја 1) Општих услова за јапанске ОДА зајмове који су саставни део Споразума о зајму предвиђено је да су зајмопримац и/или други корисници зајма дужни да плате све порезе, намете и остале трошкове који су наметнути ЈИЦА у земљи зајмопримца у вези са зајмом и његовом имплементацијом.

1.2. За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова врши

инвеститору – обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има инвеститор као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Инвеститором, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, сматра се лице за чије потребе се гради објекат и на које гласи грађевинска дозвола за грађење објекта.

Извођачем радова, у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, сматра се лице које је са инвеститором закључило уговор о грађењу грађевинског објекта, укључујући и дограђивање, са правима и обавезама који су овим законом прописани за извођача радова. С тим у вези, реч је о лицу чији је назив, у својству извођача радова, истакнут на табли којом се обележава градилиште обезбеђеној од стране инвеститора, чије овлашћено лице пре почетка радова потписује главни пројекат за извођача радова, које решењем одређује одговорног извођача радова на градилишту и др.

Према томе, ако је обвезник ПДВ – ЈП „Електропривреда Србије“ инвеститор (ако на ЈП „Електропривреда Србије“ гласи грађевинска дозвола за изградњу постројења за одсумпоравање за термоелектрану „Никола Тесла“) и ако обвезник ПДВ – који врши промет добара и услуга из области грађевинарства обвезнику ПДВ – ЈП „Електропривреда Србије“ има статус извођача радова у складу са законом којим се уређује планирање и изградња

(нпр. обвезник ПДВ – огранак јапанске компаније), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ за промет предметних добара и услуга има обвезник ПДВ – ЈП „Електропривреда Србије“ као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ.

***

Одредбама члана 3. Закона о ПДВ прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона о ПДВ).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је

испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Према одредби члана 2. тачка 21) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/2012, 42/13 и 50/13), инвеститор јесте лице за чије потребе се гради објекат и на чије име гласи грађевинска дозвола.

Грађење, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о планирању и изградњи, јесте извођење грађевинских и грађевинско-занатских радова, уградња инсталација, постројења и опреме.

Доградња јесте извођење грађевинских и других радова којима се изграђује нови простор ван постојећег габарита објекта, као и надзиђивање објекта, и са њим чини грађевинску, функционалну или техничку целину (члан 2. тачка 33) Закона о планирању и изградњи).

Одредбама члана 136. став 1. Закона о планирању и изградњи прописано је да грађевинска дозвола садржи, нарочито, податке о:

- 1) инвеститору;
- 2) објекту чије се грађење дозвољава са подацима о габариту, спратности, укупној површини и предрачунској вредности објекта;
- 3) катастарској парцели на којој се гради објекат;
- 4) постојећем објекту који се руши или реконструише ради грађења;
- 5) року важења грађевинске дозволе и року завршетка грађења;
- 6) документацији на основу које се издаје.

Према одредби члана 149. Закона о планирању и изградњи, пре почетка грађења инвеститор обезбеђује: обележавање грађевинске парцеле, регулационих, нивелационих и грађевинских линија, у складу са прописима којима је уређено извођење геодетских радова; обележавање градилишта одговарајућом таблом која садржи: податке о објекту који се гради, инвеститору, одговорном пројектанту, број грађевинске дозволе, извођачу радова, почетку грађења и року завршетка изградње.

Одредбама члана 152. став 1. Закона о планирању и изградњи прописано је да је извођач радова дужан да:

- 1) пре почетка радова потпише главни пројекат;
- 2) решењем одреди одговорног извођача радова на градилишту;
- 3) одговорном извођачу радова обезбеди уговор о грађењу и документацију на основу које се гради објекат;
- 4) обезбеди превентивне мере за безбедан и здрав рад, у складу са законом.

2. Са аспекта Закона о порезу на добити правних лица

Споразумом је уређено да ће Влада Републике Србије изузети, између осталог, јапанске компаније у својству добављача, уговорних страна и/или консултаната од свих фискалних оптерећења и пореза у Републици Србији у вези са приходом од производа и/или услуга испоручених по основу Зајма (тачка 8. алинеја (б) Споразума). С тим у вези, приход јапанске компаније (укључујући и приход огранка те јапанске компаније основаног на територији Републике

Србије) остварен у вези са пројектом ради чије реализације је закључен (и ратификован) предметни споразум, не подлеже опорезивању порезом на добит правних лица у Републици Србији.

Међутим, уколико јапанска компанија оснује привредно друштво на територији Републике Србије, приход тог привредног друштва (резидентног обвезника), који је остварен у вези са реализацијом наведеног пројекта, опорезује се порезом на добит правних лица.

***

Сагласно одредбама члана 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12 и 47/13 у даљем тексту: ЗПДПЛ), порески обвезник из члана 1. је резидент Републике Србије (у даљем тексту: резидентни обвезник) који подлеже опорезивању добити коју оствари на територији Републике Србије (у даљем тексту: Република) и изван ње, при чему је резидентни обвезник, у смислу овог закона, правно лице које је основано или има место стварне управе и контроле на територији Републике.

У складу са одредбама члана 3. ЗПДПЛ, нерезидент Републике (у даљем тексту: нерезидентни обвезник) подлеже опорезивању добити коју оствари пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике на начин прописан овим законом, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, при чему је нерезидентни обвезник, у смислу овог закона, правно лице које је основано и има

седиште стварне управе и контроле ван територије Републике.

У складу са чланом 4. став 1. ЗПДПЛ, стална пословна јединица је свако стално место пословања преко којег нерезидентни обвезник обавља делатност, а нарочито, између осталог, огранак.

Министарство финансија указује да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, предвиђа да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.

3. Са аспекта Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Према одредби тачке 8. алинеја (д) Споразума, Влада Републике Србије изузеће јапанске раднике ангажоване на имплементацији пројекта од свих фискалних оптерећења и пореза у Републици Србији у вези са њиховим личним приходима који потичу од јапанских компанија које послују у својству добављача, уговорних страна и/или консултаната у вези са имплементацијом Пројекта.

Сагласно томе, ослобођење од плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање у Републици Србији односи се искључиво на приход који остваре физичка лица – јапански радници (држављани Јапана) ангажовани на реализацији овог Пројекта, уколико приход потиче од јапанских компанија које послују у својству добављача, уговорних страна и/или

консултаната у вези са имплементацијом Пројекта (укључујући и приход од огранака тих јапанских компанија основаних на територији Републике Србије). Међутим, ослобођење од плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање не примењује се на приход који по предметном основу остваре физичка лица која нису држављани Јапана, независно од околности да ли приход потиче од наведених јапанских компанија (укључујући и приход од огранака тих јапанских компанија), као ни на приход који остваре физичка лица, независно да ли су држављани Јапана, уколико тај приход потиче од правног лица које је резидентни обвезник (привредно друштво основано од јапанског оснивача) сагласно одредбама закона који уређује порез на добит правних лица.

***

Сагласно одредби чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13 и 48/13–исправка, у даљем тексту: ЗПДГ), порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак и то на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети тим законом.

Обвезник пореза на доходак грађана је физичко лице, које за пореске сврхе може да буде резидент или нерезидент Републике Србије, које је по одредбама ЗПДГ дужно да плати порез.

Резидент Републике Србије је обвезник пореза на доходак грађана за доходак остварен на територији Републике Србије и у другој држави (члан 7. став 1. ЗПДГ).

Физичко лице које није резидент (нерезидент) обвезник је пореза на доходак грађана за доходак остварен на територији Републике Србије (члан 8. ЗПДГ).

Сагласно одредби члана 6. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11 и 47/13), обвезник доприноса је осигураник и послодавац или исплатилац прихода, на чији терет се плаћа допринос.

Према већ наведеном члану Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета добара и услуга који обвезник ПДВ врши Хемијском факултету Универзитета у Београду, односно увоза добара за потребе Хемијског факултета који се врши у оквиру реализације научног пројекта „Second Generation Small Molecule Inhibitors of Botulinum Neurotoxins” у којем Хемијски факултет учествује на основу уговора закљученог са „The Geneva Foundation” из Сједињених Америчких Држава

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-35/2013-04 од 29.10.2013. год.)

На промет добара и услуга који обвезник ПДВ врши Хемијском факултету Универзитета у Београду, односно на увоз добара за потребе Хемијског факултета Универзитета у Београду, који се врши у оквиру реализације научног пројекта „Second Generation Small Molecule Inhibitors of Botulinum Neurotoxins”, број: 1U01AI82051-01 (Grant Number), у

којем Хемијски факултет Универзитета у Београду учествује на основу уговора закљученог са „The Geneva Foundation” из Сједињених Америчких Држава, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Наиме, према мишљењу Министарства просвете, науке и технолошког развоја број: 337-00-128/2013-04 од 21.10.2013. године, предметни пројекат спроводи се у складу са Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Сједињених Америчких Држава о научно-технолошкој сарадњи потписаним 23. априла 2010. године, којим је предвиђено предметно пореско ослобођење. Наведени споразум потврђен је Законом о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Сједињених Америчких Држава о научно-технолошкој сарадњи („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 12/10, у даљем тексту: Споразум). Предметно пореско ослобођење за промет добара и услуга, односно увоз добара остварује се на начин и по поступку који су прописани Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, у даљем тексту: Правилник).

***

Одредбом члана 24. став 1. тачка 1бв) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из тач. 1ба) и 1бб) овог става.

Према одредби члана 26. тачка 1) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ.

Сагласно одредби члана 8. став 5. Споразума, набављена роба, укључујући ону коју су набавили Влада Сједињених Држава, њени уговарачи, корисници донација (као и подуговарачи и корисници субдонација) или владе других земаља, која је финансирана уз помоћ Сједињених Држава пружену по овом споразуму, биће ослобођена пореза, укључујући порез на додату вредност (ПДВ), акцизе и царину, које наплаћује Република Србија. У случају наплате било које такве пореске обавезе, Влада Републике Србије је дужна да обезбеди накнаду у року од четири (4) месеца од датума процене Влади Сједињених Држава или њеним заступницима (укључујући уговараче, кориснике донација, подуговараче или кориснике субдонација). Под робом се подразумевају сви материјали, артикли, испоруке, добра или опрема.

Одредбом члана 38. став 1. Правилника прописано је да се пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16в) Закона односи на промет добара и услуга који се врши у складу са међународним уговором, под условом да је тим уговором предвиђено пореско ослобођење, осим уговора из члана 24. став 1. тач. 16а) и 16б) Закона (у даљем тексту: међународни уговор), закљученим између:

- 1) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и међународне организације;
- 2) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и друге државе.

Републички орган чији је функционер у име Републике Србије закључио међународни уговор, доставља Централни копију закљученог међународног уговора, обавештење о лицима која на основу тог уговора имају право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом члана 39. став 1. Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 38. овог правилника обвезник може да оствари за промет добара и услуга који непосредно врши лицу које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, под условом да поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према међународном уговору ослобођен ПДВ (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за међународни уговор), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице Централне.

Према одредби члана 39. став 2. Правилника, када је за промет добара и услуга из става 1. овог члана порески дужник у складу са Законом лице које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, пореско ослобођење може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за међународни уговор, коју попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице Централне.

Потврда о пореском ослобођењу за међународни уговор из ст. 1. и 2. овог члана, а према одредби члана 39. став 3. Правилника, садржи:

1) назив и адресу републичког органа чији је функционер у име Републике Србије закључио међународни уговор;

2) назив и адресу лица које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење;

3) број и датум потврде;

4) назив и број међународног уговора;

5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара и услуга уз пореско ослобођење, односно за који је прималац добара и услуга порески дужник у складу са Законом;

6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;

7) потпис овлашћеног лица.

Сагласно одредби става 4. истог члана Правилника, потврда из става 3. овог члана издаје се на захтев лица које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, који се подноси Централи.

Захтев из става 4. овог члана, а у складу са одредбом става 5. истог члана Правилника, садржи:

1) назив и адресу републичког органа чији је функционер у име Републике Србије закључио међународни уговор;

2) назив и адресу лица које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење;

3) број и датум захтева;

4) назив и број међународног уговора;

5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара и услуга уз пореско ослобођење, односно за који је прималац добара и услуга порески дужник у складу са Законом;

6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;

7) потпис овлашћеног лица за подношење захтева.

Централа проверава испуњеност услова за остваривање пореског ослобођења и ако су ти услови испуњени издаје три примерка потврде о пореском ослобођењу из става 3. овог члана, од којих два примерка доставља лицу које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, а трећи задржава за своје потребе (члан 39. став 6. Правилника).

Лице које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење доставља један примерак потврде из става 6. овог члана обвезнику, а други задржава за своје потребе (став 7. истог члана Правилника).

Сагласно одредби члана 40. став 1. Правилника, ако се на основу међународног уговора из члана 24. став 1. тачка 16в) Закона, врши увоз добара у Републику Србију, издавалац потврде о пореском ослобођењу за међународни уговор издаје посебну потврду за увоз добара, на захтев пореског дужника.

Потврда из става 1. овог члана, уместо података прописаних чланом 39. став 3. тач. 5) и 6) овог правилника, садржи податак о вредности добара која се увозе исказаној у

рачуну иностраног испоручиоца (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом члана 41. Правилника прописано је да, уз пореску пријаву за порески период у којем је обвезник ПДВ остварио пореско ослобођење на основу потврда о пореском ослобођењу за међународни уговор, обвезник ПДВ доставља преглед тих потврда који садржи број и датум потврда и вредност промета добара и услуга, односно увоза добара.

Уговори и друга документација који се достављају Централи у циљу спровођења поступака за остваривање пореских ослобођења из члана 24. став 1. тач. 16а)–16в) Закона морају бити на српском језику (члан 43. Правилника).

2. Порески третман промета добара и услуга, као и увоза добара, који се финансира из средстава донације USAID

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-112/2013-04 од 28.10.2013. год.)

На промет добара и услуга, као и увоз добара, који се финансира из средстава донације USAID, донаторске агенције која наступа у име Владе Сједињених Америчких Држава, у складу са Споразумом између Владе Сједињених Америчких Држава и Владе Савезне Републике Југославије о економској, техничкој и другој сродној помоћи („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, 7/05, у даљем тексту: Споразум), а који се непосредно врши лицима из члана 27. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања

пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, у даљем тексту: Правилник), ПДВ се не обрачунава и не плаћа, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима. С тим у вези, на промет добара и услуга који се финансира из средстава донације USAID, донаторске агенције која наступа у име Владе Сједињених Америчких Држава, а који обвезник ПДВ непосредно врши подимплементарном партнеру (лице које је имплементарни партнер USAID ангажовао за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије), као и на увоз добара, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу. Наведена пореска ослобођења остварују се на начин и по поступку који су прописани Правилником.

* * *

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана 26. тачка 1) Закона прописано је, између осталог, да се ПДВ не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тачка 16а) овог закона ослобођен ПДВ.

Према одредби члана 3. тачка а) Споразума, у циљу обезбеђивања максималне користи за народ Савезне Републике Југославије од програма помоћи Сједињених Држава, изузев у случајевима о којима се договоре две владе, услуге, артикли, прибор, опрема и друга имовина, укључујући некретнине, које се користе у вези са програмима помоћи САД могу да се увезу, извезу, купе, користе, продају, поклоне или да се њима располаже у Савезној Републици Југославији без икаквих дажбина, царина, увозне таксе, извозне таксе, таксе на додату вредност (VAT), пореза на промет или располагање имовином и других такси и сличних намета.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, а у складу са одредбом члана 27. став 1. Правилника, за промет добара и услуга, који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства, од стране даваоца

донације или имплементарног партнера, непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације;

4) страном лицу које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу (у даљем тексту: страном лице), а које је, од стране корисника новчаних средстава, односно корисника добара и услуга из тачке 3) овог става (у даљем тексту: корисник донације), ангажовано на реализацији пројекта који је предмет донације.

Републички орган чији је функционер у име Републике Србије закључио уговор о донацији доставља Централи копију закљученог уговора о донацији и податак о износу средстава који је предмет уговора о донацији (члан 27. став 3. Правилника).

Одредбом члана 27. став 4. Правилника прописано је да имплементарни партнер доставља Централи доказ да је у својству имплементарног партнера ангажован од стране даваоца донације, списак подимплементарних партнера, списак корисника донације, као и копије уговора закључених са подимплементарним партнерима, односно корисницима донације.

Одредбом члана 28. став 1. Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 27. став 1. тач. 1) и 2) овог правилника обвезник који врши промет, односно имплементарни партнер или подимплементарни партнер који је за тај промет порески дужник у складу са Законом може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији

ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централи на оверу.

Одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, дужно је да, пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације, Централи достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене (члан 28. став 2. Правилника).

Одредбама члана 28. став 3. Правилника прописано је да потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење ако је обвезник ПДВ порески дужник за тај промет;
- 5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара и услуга, као и напомену да је имплементарни, односно подимплементарни партнер порески дужник у складу са Законом за тај промет добара и услуга;

б) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;

7) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;

8) број и датум овере од стране Централне и потпис овлашћеног лица.

Изузетно од става 3. тачка 7) овог члана, ако имплементарни, односно подимплементарни партнер, нема обавезу да поседује печат у складу са прописима своје земље, у том случају, уместо отиска печата, Централна доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације (члан 28. став 4. Правилника).

Према одредби члана 28. став 5. Правилника, Централна проверава испуњеност услова за остваривање пореског ослобођења и ако су ти услови испуњени оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнеру, а трећи задржава за своје потребе.

Имплементарни, односно подимплементарни партнер доставља обвезнику један примерак оверене потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе (члан 28. став 6. Правилника).

Одредбом члана 30. став 1. Правилника прописано је да ако се по основу уговора о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона врши увоз добара у Републику Србију, лице овлашћено за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације издаје посебну потврду за увоз добара, на захтев пореског дужника.

Потврда из става 1. овог члана, уместо података прописаних чланом 28. став 3. тач. 4)–6), односно чланом 29. став 4. тач. 5)–7) овог правилника, садржи податке о називу, адреси и ПИБ-у лица за које се врши увоз добара, односно лица које може да оствари пореско ослобођење у складу са чланом 24. став 1. тачка 1ба) Закона, као и вредности добара која се увозе исказаној у рачуну иностраног испоручиоца (став 2. истог члана Правилника).

Према одредби члана 31. Правилника, уз пореску пријаву за порески период у којем је обвезник ПДВ остварио пореско ослобођење на основу потврда о пореском ослобођењу за донације, обвезник ПДВ доставља преглед тих потврда који садржи број и датум потврда и вредност промета добара и услуга, односно увоза добара.

3. Порески третман преноса дела имовине у три одвојене трансакције који врши обвезник ПДВ уз накнаду (продајом)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00097/2013-04 од 28.10.2013. год.)

Када обвезник ПДВ врши пренос дела имовине уз накнаду (продајом), сматра се да промет добара и услуга није извршен ако предметни део имовине представља пословну целину чијим преносом се стицаоцу омогућава самостално обављање делатности, а преносиоцу је, у моменту преноса, онемогућено да обавља ту делатност, уз испуњење осталих прописаних услова: да је стицалац предметног дела имовине обвезник ПДВ, односно да тим преносом постаје обвезник ПДВ и да стицалац имовине наставља да обавља исту

делатност коју је обављао преносилац. Међутим, ако неки од наведених услова није испуњен, испорука сваког добра у имовини која се преноси, односно свака услуга која се пружа преносом имовине сматра се посебним прометом, што значи да се за промет сваког добра и сваке услуге посебно утврђује порески третман (да ли је предмет опорезивања ПДВ, да ли је опорезив или је ослобођен ПДВ, ко се сматра пореским дужником за предметни промет, настанак пореске обавезе, основица за обрачунавање ПДВ, стопа ПДВ која се примењује и др). Наиме, обвезник ПДВ који врши пренос дела имовине у три одвојене трансакције, за сваку од тих трансакција посебно утврђује да ли су испуњени услови да се код преноса дела имовине извршеног конкретном трансакцијом сматра да промет добара и услуга није извршен.

С тим у вези, Министарство финансија указује следеће:

1. Под претпоставком да се обвезник ПДВ – преносилац у конкретном случају не бави изнајмљивањем непокретности, односно под претпоставком да део имовине који се преноси не чине све непокретности обвезника ПДВ – преносиоца, код трансакције на основу које се врши пренос дела имовине који се састоји од две непокретности не би се могло сматрати да промет добара није извршен (што значи да је реч о промету добара).

2. Ако се код трансакције преноси део имовине коју чини искључиво део залиха добара, што значи да обвезнику ПДВ – преносиоцу није онемогућено да у моменту преноса обавља делатност продаје, преносом тог дела имовине врши се промет добара.

3. Ако се код трансакције преноси део имовине коју чини искључиво преостали део залиха добара, што значи да би обвезнику ПДВ – преносиоцу у моменту преноса имовине било онемогућено да обавља делатност продаје, у том случају, а под претпоставком да су испуњени сви други прописани услови, сматра се да код преноса дела имовине том трансакцијом није извршен промет добара.

* * *

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, испорука сваког добра у имовини која се преноси сматра се посебним прометом (члан 4. став 8. Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Код преноса целокупне имовине, са или без накнаде, или као улог, свака услуга која се пружа преносом имовине сматра се посебним прометом (члан 5. став 7. Закона).

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се сматра да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Делом имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине (члан 6. став 2. Закона).

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца (члан 6. став 3. Закона).

Сагласно одредбама члана 3. став 1. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, код којег се сматра да промет добара и услуга није извршен („Сл. гласник РС“, бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник), пренос дела имовине код којег се, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, сматра да промет добара и услуга није извршен је пренос дела имовине као пословне целине којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца тог дела имовине код:

- 1) статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;
- 2) продаје, улагања, односно бестеретног давања;
- 3) наслеђивања.

Пословном целином, у смислу става 1. овог члана, сматра се целина којом се омогућава самостално обављање

делатности стицаоца, а чијим је преносом у моменту преноса онемогућено преносиоцу да обавља ту делатност (став 2. истог члана Правилника).

Према одредби члана 4. Правилника, код преноса целокупне имовине из члана 2. став 1. тачка 3), односно дела имовине из члана 3. став 1. тачка 2) овог правилника продајом, улагањем односно бестеретним давањем сматра се да промет добара и услуга није извршен независно од тога да ли се имовина или њен део преноси у редовном промету или у поступку ликвидације, односно стечаја пореског обвезника.

4. Порески третман предаје добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор или одустати од даљег извршења уговора ако се стране придржавају уговорних обавеза, као и предаје добара на основу уговора којим је предвиђена могућност једностраног раскида уговора и у случају придржавања уговорних обавеза (Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00008/2013-04 од 25.10.2013. год.)

Предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор или одустати од даљег извршења уговора ако се стране придржавају уговорних обавеза, сматра се прометом добара који се опорезује у складу са Законом. Ближи критеријуми на основу којих се утврђује да ли се у сваком конкретном случају ради о уговору о лизингу,

односно закупу на основу којег се предаја добара сматра прометом добара, прописани су Правилником о критеријумима на основу којих се одређује када се предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу сматра прометом добара („Сл. гласник РС“, бр. 122/12, у даљем тексту: Правилник). За извршени промет добара обвезник ПДВ – давалац лизинга, односно закуподавац дужан је да обрачуна ПДВ на основицу коју, у складу са одредбама члана 17. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), чини укупан износ накнаде, без ПДВ, коју прима или треба да прими по том основу, у коју се урачунавају и сви споредни трошкови које давалац лизинга, односно закуподавац зарачунава примаоцу лизинга, односно закупцу. Обрачунати ПДВ плаћа се у складу са Законом. У овом случају, на износ периодичних накнада (лизинг рата/периодичних закупнина) које давалац лизинга, односно закуподавац наплаћује од примаоца лизинга, односно закупца, не обрачунава се ПДВ.

Међутим, када се предаја добара врши на основу уговора којим је предвиђена могућност једностраног раскида уговора и у случају придржавања уговорних обавеза, реч је о промету услуга који се опорезује у складу са Законом. Основицу за обрачунавање ПДВ за предметни промет чини износ периодичне накнаде, без ПДВ, коју обвезник ПДВ прима или треба да прими по том основу, у коју се, такође, урачунавају и сви споредни трошкови које пружалац услуге зарачунава примаоцу. Према томе, како се, у конкретном случају, предаја покретних ствари врши на основу уговора којим је предвиђено да прималац (закупац) предметних

добара може једнострано раскинути уговор уз поштовање отказног рока од шест месеци иако се друга уговорна страна придржава уговорених обавеза, мишљење Министарства финансија је да није реч о предаји добара која се сматра прометом добара, већ прометом услуга. Промет предметних услуга опорезује се у складу са Законом.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може расплагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Према одредби члана 4. став 3. тачка 2а) Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника прописано је да се предаја добара на основу уговора о лизингу или закупу (у даљем тексту: уговор о лизингу), закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може једнострано раскинути уговор или одустати од даљег извршења уговора ако се стране придржавају уговорних обавеза, сматра прометом добара из члана 4. став 3. тачка 2а) Закона ако се предаја добара врши

на основу уговора који се, у смислу овог правилника, сматра уговором о лизингу.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према ставу 2. тачка 2) истог члана Закона, у основицу се урачунавају и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

5. Порески третман испоруке деривата нафте непосредно крајњем купцу – имаоцу корпоративне картице коју врши обвезник ПДВ – продавац деривата нафте на мало, на основу уговора закљученог са обвезником ПДВ – издаваоцем корпоративне картице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00636/2012-04 од 21.10.2013. год.)

1. Када обвезник ПДВ – продавац деривата нафте на мало, на основу уговора закљученог са обвезником ПДВ –

издаваоцем картица на основу којих крајњи купци деривата нафте преузимају испоручене деривате нафте (у даљем тексту: корпоративне картице), врши испоруку деривата нафте непосредно крајњем купцу – имаоцу корпоративне картице, ради се о испоруци добара у низу. Наиме, у овом случају, са аспекта Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), сматра се да су извршена два промета добара (деривата нафте), и то промет од стране обвезника ПДВ – продавца деривата нафте на мало обвезнику ПДВ – издаваоцу корпоративне картице, и промет од стране овог обвезника ПДВ (издаваоца корпоративне картице) крајњем купцу – имаоцу корпоративне картице. За промет деривата нафте, обвезник ПДВ – продавац деривата нафте на мало који врши промет обвезнику ПДВ – издаваоцу корпоративне картице, односно обвезник ПДВ – издавалац корпоративне картице који врши промет крајњем купцу – имаоцу корпоративне картице издаје рачун у складу са Законом.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Код испоруке у низу једног истог добра, код које први испоручилац преноси право располагања непосредно последњем примаоцу добра, свака испорука добра у низу сматра се посебном испоруком (став 9. истог члана Закона).

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Сагласно одредбама става 4. истог члана Закона, рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1) Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12) прописано је да обвезник ПДВ нема обавезу да изда рачун из члана 42. Закона за промет добара и услуга физичким лицима која нису обвезници ПДВ.

2. Обвезник ПДВ има право да ПДВ обрачунат за промет добара од стране претходног учесника у промету – обвезника ПДВ, одбије као претходни порез, уз испуњење свих предвиђених услова – да поседује рачун (или други документ који служи као рачун) издат у складу са Законом од стране претходног учесника у промету у којем је наведен као прималац добара, као и да набављена добра користи или да ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза (за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици). С тим у вези, када обвезник ПДВ – продавац деривата нафте на мало, на основу уговора закљученог са обвезником ПДВ – издаваоцем корпоративне картице, испоручи деривате нафте непосредно крајњем купцу – имаоцу корпоративне картице, што значи да су, са аспекта Закона, извршена два промета деривата нафте, обвезник ПДВ – издавалац корпоративне картице има право да ПДВ који му је обрачунат за промет деривата нафте од стране претходног учесника у промету, обвезника ПДВ – продавца деривата нафте на мало, одбије као претходни порез. Такође, право на одбитак претходног пореза има и обвезник ПДВ – крајњи купац деривата нафте (ималац корпоративне картице) по основу набавке деривата нафте од обвезника ПДВ – издаваоца корпоративне картице, осим ако је, одредбама члана 29. став 1. тачка 1) Закона, предметна набавка изузета од права на одбитак претходног пореза. Министарство финансија напомиње да за остваривање права на одбитак претходног пореза морају

бити испуњени услови прописани одредбама члана 28. Закона.

***

Према одредбама члана 28. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Према одредби члана 29. став 1. тачка 1) Закона, обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, јахти, чамаца и ваздухоплова, објеката за смештај тих добара, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга, које су повезане са коришћењем ових превозних средстава.

6. Порески третман бесплатног давања добара која се сматрају рекламним материјалом које врши обвезник ПДВ својим купцима или будућим купцима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00340/2013-04 од 21.10.2013. год.)

Када обвезник ПДВ, у сврху рекламе и пропаганде производног програма, својим купцима или будућим купцима бесплатно даје добра која се сматрају рекламним материјалом (добра на којима је одштампан или утиснут логотип пореског обвезника, односно визуелно испољавање брэнда који је у вези са делатношћу пореског обвезника, а која тај порески обвезник бесплатно даје различитим лицима, при чему је појединачна тржишна вредност добра мања од 2.000 динара, без ПДВ), у конкретном случају Avon брошуре, сматра се да није извршен промет добара, што значи да по том основу не постоји обавеза обрачунавања и

плаћања ПДВ, с тим што укупна вредност рекламног материјала и других поклона мање вредности у пореском периоду не може бити већа од 0,25% укупног промета пореског обвезника у том пореском периоду. Укупним прометом за сврху утврђивања вредности рекламног материјала и поклона мање вредности сматра се промет добара и услуга са или без права на одбитак претходног пореза, извршен на територији Републике Србије и у иностранству, у који се не урачунава промет опреме и објеката за вршење делатности, без ПДВ. Међутим, ако обвезник ПДВ својим купцима или будућим купцима бесплатно даје рекламни материјал и поклоне мање вредности у укупној вредности већој од 0,25% укупног промета у том пореском периоду, бесплатно давање предметних добара изнад наведене вредности сматра се прометом добара без накнаде за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон).

* * *

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредбама члана 4. став 4. тачка 2) и став 5. Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се сваки

други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза.

Сагласно одредби члана 6. став 1. тачка 4) Закона, сматра се да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код давања рекламног материјала и других поклона мање вредности, ако се дају повремено различитим лицима.

Према одредби члана 8. став 1. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник), рекламним материјалом, у смислу члана 6. став 1. тачка 4) Закона, сматрају се добра на којима је одштампан или утиснут логотип пореског обвезника, односно визуелно испољавање брэнда који је у вези са делатношћу пореског обвезника, а која тај порески обвезник бесплатно даје различитим лицима.

Рекламним материјалом из става 1. овог члана сматрају се оловке, роковници, календари, нотеси, привесци, качкети, мајице, комбинезони, кецеље, ранчеви, торбе, упаљачи, отварачи за флаше, подметачи, послужавници, чаше, шоље, бокали, пепељаре, кесе и друга добра чија је појединачна тржишна вредност мања од 2.000 динара, без ПДВ (члан 8. став 2. Правилника).

Према одредби члана 9. Правилника, поклоном мање вредности, у смислу члана 6. став 1. тачка 4) Закона, сматра се добро појединачне тржишне вредности мање од 2.000 динара, без ПДВ, осим добра које се сматра рекламним

материјалом у складу са чланом 8. овог правилника, које обвезник даје повремено различитим лицима (пословним партнерима, потенцијалним пословним партнерима, представницима пословних партнера и др), а да за то не постоји правна обавеза.

Одредбама члана 10. Правилника прописано је да укупна вредност рекламног материјала и других поклона мање вредности из чл. 8. и 9. овог правилника у пореском периоду не може бити већа од 0,25% укупног промета пореског обвезника у том пореском периоду, при чему се укупним прометом сматра промет добара и услуга са или без права на одбитак претходног пореза, извршен на територији Републике Србије и у иностранству, у који се не урачунава промет опреме и објеката за вршење делатности, без ПДВ.

7. Порески третман промета добара и услуга, односно увоза добара, који се врши у оквиру реализације Уговора о зајму (Пројекат унапређења водних система у Суботици) закљученог између Града Суботице и Европске банке за обнову и развој

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-449/2013-04 од 11.10.2013. год.)

На промет добара и услуга, односно увоз добара, који се врши у оквиру реализације Уговора о зајму (Пројекат унапређења водних система у Суботици) закљученог између Града Суботице и Европске банке за обнову и развој (оперативни број зајма 43472), за који је Република Србија гарант, ПДВ се не обрачунава и не плаћа у делу који се финансира новчаним средствима зајма, а обвезник ПДВ који врши промет добара, односно услуга има право на одбитак

претходног пореза по том основу, у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон). Наведено пореско ослобођење може да се оствари на начин и по поступку који су прописани Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12).

***

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16б) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према одредби члана 26. тачка 1) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ.

Уговором о зајму (Пројекат унапређења водних система у Суботици) који је закључен између Града Суботице и Европске банке за обнову и развој (оперативни број зајма 43472), у члану I одељак 1.01 предвиђено је, између осталог, да су сви елементи Општих одредаба и услова

пословања Европске банке за обнову и развој од 1. октобра 2007. године саставни део и примењују се на овај уговор с истом снагом и дејством као да су у потпуности наведене у овом документу.

Одредбом члана VI тачка 6.01. Порези подтачка б) Општих одредаба и услова пословања Европске банке за обнову и развој од 1. октобра 2007. године прописано је да средства зајма неће бити повучена на име плаћања било каквих пореза наметнутих од стране, или на подручју, члана.

Уговор о гаранцији (Пројекат унапређења водних система у Суботици) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој потврђен је Законом о потврђивању Уговора о гаранцији (Пројекат унапређења водних система у Суботици) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 3/12).

8. Да ли се представништво страног привредног друштва које, на основу билатералног уговора између Републике Србије и државе седишта тог привредног друштва, има право да у Републици Србији врши продају превозних докумената, сматра пореским обвезником ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-6/2013-04 од 10.10.2013. год.)

Пореским обвезником, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), сматра се лице које самостално врши промет добара и услуга у оквиру

обављања делатности као трајне активности која се врши у циљу остваривања прихода, при чему се сматра да обвезник обавља делатност и ако је врши у оквиру сталне пословне јединице. Порески обвезник који самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности као трајне активности која се врши у циљу остваривања прихода, а који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет добара и услуга већи од 8.000.000 динара, дужан је да до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу. У истом року евиденциону пријаву подноси и мали обвезник, односно пољопривредник који се определио за обавезу плаћања ПДВ.

Лице које не врши самостално промет добара и услуга у оквиру обављања делатности, односно које не обавља делатност као трајну активност која се врши у циљу остваривања прихода, није порески обвезник. С тим у вези, представништво страног привредног друштва, као његов издвојен организациони део који нема својство правног лица, а који може обављати претходне и припремне радње у циљу закључења правних послова тог друштва и закључивати само правне послове у вези свог текућег пословања, не сматра се пореским обвезником у смислу Закона и, с тим у вези, не може се евидентирати за обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ.

Међутим, у случају када је билатералним уговором између Републике Србије и државе седишта страног привредног друштва, конкретно привредног друштва које се бави авиопревозом, предвиђено да представништво тог привредног друштва има право да у Републици Србији врши продају превозних докумената (што значи да самостално

обавља делатност), у том случају се представништво страног привредног друштва (авиопревозника) сматра пореским обвезником у смислу Закона и има право да, сходно одредби члана 38. став 2. Закона, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу било када у току календарске године. Министарство финансија напомиње да надлежним пореским органом сматра се организациона јединица Пореске управе на чијем подручју представништво има место пословања у Републици Србији.

* * *

Одредбом члана 8. став 1. Закона прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (члан 8. ст. 4. и 5. Закона).

Према одредби члана 38. став 1. Закона, обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан је да, најкасније до истека првог

рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву подноси и мали обвезник, односно пољопривредник који се определио за обавезу плаћања ПДВ, у року из става 1. овог члана (став 2. истог члана Закона).

Сагласно одредби члана 38. став 3. Закона, надлежни порески орган обвезнику издаје потврду о извршеном евидентирању за ПДВ.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 123/12, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се Евиденциона пријава подноси надлежној организационој јединици Пореске управе (у даљем тексту: надлежни порески орган).

Према одредбама члана 2. став 2. Правилника, надлежни порески орган из става 1. овог члана је:

- 1) за обвезника – правно лице или предузетника – организациона јединица на чијем подручју има седиште;
- 2) за обвезника – пољопривредника и друго физичко лице – организациона јединица на чијем подручју има пребивалиште;
- 3) за обвезника – правно лице које је, према обиму својих пореских обавеза, сврстано у великог пореског обвезника – Центар за велике пореске обвезнике;
- 4) за обвезника – сталну пословну јединицу страног лица (огранак и др.) – организациона јединица на чијем подручју има место пословања или седиште.

Сагласно одредби члана 2. став 3. Правилника, седиштем, у смислу става 2. тачка 4) овог члана, сматра се и место пословања сталне пословне јединице страног лица.

Списак организационих јединица Пореске управе из става 2. овог члана одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део (став 4. истог члана Правилника).

Према одредби члана 574. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11 и 99/11, у даљем тексту: Закон о привредним друштвима), представништво страног привредног друштва (у даљем тексту: представништво) је његов издвојен организациони део који може обављати претходне и припремне радње у циљу закључења правног посла тог друштва.

Сагласно одредбама члана 574. ст. 2. и 3. Закона о привредним друштвима, представништво нема својство правног лица, а може закључивати само правне послове у вези свог текућег пословања.

Страно привредно друштво одговара за обавезе према трећим лицима које настану у пословању његовог представништва (члан 574. став 4. Закона о привредним друштвима).

Према одредби члана 2. став 1. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора („Сл. гласник РС“, бр. 32/13), међународни уговор је уговор који Република Србија закључи у писаном облику са једном или више држава или са једном или више међународних организација, регулисан међународним правом, без обзира да ли је садржан у једном или више међусобно повезаних инструмената и независно од његовог назива.

Министарство финансија напомиње да је Уставом Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), чланом 16,

предвиђено, поред осталог, да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.

Одредбом члана 194. став 4. Устава прописано је да су потврђени међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права део правног поретка Републике Србије. Потврђени међународни уговори не смеју бити у супротности са Уставом.

9. Да ли обвезник ПДВ који од пољопривредника откупљује тзв. кљук (муљано и пасирано воће припремљено за процес алкохолне ферментације), као и тзв. преврели кљук, обрачунава и плаћа ПДВ надокнаду по том основу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00438/2013-04 од 10.10.2013. год.)

Обвезник ПДВ који откупљује пољопривредне производе од пољопривредника, дужан је да на вредност тих производа обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 8%, о чему издаје признаницу, и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривреднику у новцу, и то искључиво уплатом на текући рачун или рачун штедње. Међутим, када обвезник ПДВ од пољопривредника откупљује тзв. кљук (муљано и пасирано воће припремљено за процес алкохолне ферментације), као и тзв. преврели кљук, не обрачунава и не плаћа ПДВ надокнаду по том основу, с обзиром да се предметна добра не сматрају пољопривредним производима.

***

Одредбом члана 34. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да физичка лица која су обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода и физичка лица која су као носиоци, односно чланови пољопривредног газдинства уписана у регистру пољопривредних газдинстава у складу са прописом којим се уређује регистрација пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: пољопривредници), имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима (став 2. истог члана ЗПДВ).

Према одредби члана 34. став 3. ЗПДВ, ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 8% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница), као и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривредницима у новцу (уплатом на текући рачун или рачун штедње).

Сагласно одредби члана 34. став 4. ЗПДВ, обвезници из става 3. овог члана имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику.

10. Издавање рачуна у случају пружања временски ограничених услуга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-301/2013-04 од 10.10.2013. год.)

Када обвезник ПДВ пружа услугу давања на коришћење софтвера на период који није дужи од годину дана, при чему уговором на основу којег се предметна услуга пружа није предвиђено периодично издавање рачуна нити периодично плаћање накнаде, већ је уговорен јединствен износ накнаде за цео период пружања услуге, реч је о временски ограниченој услузи која се сматра пруженом даном када је престао правни основ пружања ове услуге, тј. уговор (нпр. ако је уговор закључен за период 1. април – 30. септембар 2013. године, услуга се сматра пруженом 30. септембра 2013. године). С тим у вези, ако обвезник ПДВ који пружа временски ограничену услугу, прими накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет услуге (авансно плаћање), дужан је да по том основу изда рачун (на дан, односно након примљене авансне уплате), с тим што у коначном рачуну (који издаје на дан, односно након извршеног промета услуге) укупан износ накнаде, без ПДВ, умањује за износ авансних уплата, без ПДВ, а износ ПДВ који је обрачунат по основу извршеног промета умањује за износ ПДВ који је обрачунат по основу авансних уплата. Међутим, ако обвезник ПДВ у истом пореском периоду прими авансну уплату и изврши промет временски ограничене услуге за који је примио авансну уплату, у том случају нема обавезу издавања авансног рачуна већ само обавезу издавања рачуна за извршени промет услуге.

Министарство финансија напомиње да ако пружалац временски ограничене услуге (нпр. давање на коришћење софтвера на одређени период) издаје периодичне рачуне за промет ове услуге, услуга се сматра пруженом последњег дана периода за који се издаје рачун, с тим што се у случају пружања временски ограничених услуга чије је трајање дуже од годину дана обавезно издаје периодични рачун, а период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 5. став 3. тачка 1) Закона, прометом услуга у смислу овог закона, сматра се и пренос, уступање и давање на коришћење ауторских и сродних права, патената, лиценци, заштитних знакова, као и других права интелектуалне својине.

Одредбама члана 15. став 1. Закона прописано је да се услуга сматра пруженом даном када је:

- 1) завршено појединачно пружање услуге;
- 2) престао правни основ пружања услуге – у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга.

Према одредби члана 15. став 2. Закона, изузетно од става 1. тачка 2) овог члана, ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун.

Према одредбама члана 16. тач. 1) и 2) Закона, пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга.

Одредбом члана 42. став 1. Закона прописано је да је обвезник дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Према одредби става 2. истог члана Закона, у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга чије је трајање дуже од годину дана, обавезно се издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.

Обавеза издавања рачуна из ст. 1. и 2. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ (члан 42. став 3. Закона).

Према одредби члана 3. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12, у даљем тексту: Правилник), када обвезник ПДВ у истом пореском периоду прими авансну уплату и изврши промет добара и услуга за који је примио авансну уплату, у том случају нема обавезу издавања рачуна

по основу примљене авансне уплате, већ само рачуна за извршени промет добара и услуга.

Сагласно одредби члана 20. став 2. Правилника, у коначном рачуну за промет добара и услуга за који је прималац авансне уплате порески дужник у складу са Законом, укупан износ накнаде, без ПДВ, прималац авансне уплате умањује за износе авансних уплата, без ПДВ, а износ ПДВ који је обрачунат по основу укупног износа накнаде умањује за износе ПДВ који су обрачунати по основу авансних уплата.

11. Порески третман промета услуге издавања дозволе за привредни и рекреативни риболов који врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-707/2012-04 од 10.10.2013. год.)

Када обвезник ПДВ издаје дозволе за привредни и рекреативни риболов, реч је о промету услуге за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ, с обзиром да за предметни промет није прописано пореско ослобођење. Основицу за обрачунавање ПДВ у овом случају чини укупан износ накнаде коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за издавање дозволе за привредни и рекреативни риболов, без ПДВ. Обрачунати ПДВ плаћа се на прописани начин.

Министарство финансија напомиње да предмет опорезивања ПДВ су све врсте услуга које пружа обвезник ПДВ у Републици Србији, а не само оне које пружа у оквиру обављања привредне делатности.

***

Према одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно одредбама става 2. истог члана Закона, у основицу се урачунавају и акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Према одредбама става 3. истог члана Закона, основица не садржи попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења

промета добара или услуга, и износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

12. Порески третман промета топлотне енергије за потребе грејања који обвезник ПДВ врши лицима која су прикључена на његов систем централног грејања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-17/2013-04 од 9.10.2013. год.)

На промет топлотне енергије (испурука паре и топле воде) за потребе грејања, који обвезник ПДВ врши лицима која су прикључена на његов систем централног грејања, ПДВ се обрачунава по посебној стопи ПДВ од 8% и плаћа на прописани начин.

***

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Према одредбама члана 4. ст. 1. и 2. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом

није друкчије одређено, при чему се добрима сматрају и вода, електрична енергија, гас и топлотна енергија.

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом става 2. тачка 13а) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет топлотне енергије за потребе грејања.

13. Порески третман промета услуге инвестиционог улагања у закупљени пословни простор који је извршио обвезник ПДВ – купац у периоду 2006–2011. година, као и промета услуге давања у закуп пословног простора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-353/2013-04 од 8.10.2013. год.)

Како се пореска питања које се постављају у захтеву за мишљење односе на промет услуга који је извршен у периоду 2006–2011. година, порески третман промета тих услуга одређује се у складу са одредбама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон).

Наиме, у случају када је обвезник ПДВ – купац, на основу закљученог уговора о закупу, извршио инвестиционо улагање у пословни простор у власништву куподавца, у конкретном случају санацију и реконструкцију, при чему је предметним уговором предвиђено да је обвезник ПДВ –

закупац ослобођен плаћања закупнине на период од пет година (што фактички значи да закупнина није изражена у новчаном већ у натуралном облику), реч је о размени услуге улагања у закупљени пословни простор за услуге давања у закуп пословног простора на одређени период. С тим у вези, обвезник ПДВ – купац имао је обавезу да по основу промета услуге улагања у закупљени пословни простор обрачуна ПДВ по општој пореској стопи ПДВ на дан настанка пореске обавезе (дан промета услуге – дан завршетка улагања), на основицу коју је чинила тржишна вредност услуге давања у закуп пословног простора на дан промета услуге давања у закуп пословног простора, без ПДВ, независно од тога да ли је куподавац био обвезник ПДВ. Обвезник ПДВ – купац (пружалац услуге улагања у закупљени пословни простор) имао је обавезу да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. Министарство финансија напомиње да је овај обвезник ПДВ био дужан да за промет услуге улагања у закупљени пословни простор који је извршио куподавцу изда рачун који садржи прописане податке ако је куподавац био обвезник ПДВ.

За промет услуга давања у закуп пословног простора куподавац, ако је био обвезник ПДВ, био је дужан да обрачуна ПДВ по општој стопи ПДВ, на основицу коју је чинила тржишна вредност услуге улагања у пословни простор на дан промета те услуге, без ПДВ. Услуга давања у закуп пословног простора сматрала се пруженом даном када је престао правни однос између уговорних страна, а који је произлазио из правног основа пружања услуге, тј. из уговора о закупу пословног простора. Међутим, ако је куподавац за

промет услуга давања у закуп пословног простора издавао периодичне рачуне, услуга се сматрала пруженом последњег дана периода за који се издавао рачун, с тим што је код промета услуга давања у закуп пословног простора чије је трајање дуже од годину дана постојала обавеза издавања периодичног рачуна, при чему период за који је постојала та обавеза није могао бити дужи од годину дана. Рачун за промет услуге давања у закуп пословног простора издавао се на дан, односно након извршеног промета предметне услуге.

***

Према одредбама члана 3. Закона, предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 5. став 3. тачка 4) Закона, прометом услуга сматра се и размена услуга за добра или услуге.

Одредбама члана 15. став 1. Закона било је прописано да се услуга сматра пруженом даном када је:

- 1) завршено појединачно пружање услуге;
  - 2) престао правни однос који је основ пружања услуге
- у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга.

Према одредби члана 15. став 2. Закона, у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга чије је трајање дужи од годину дана, обавезно се издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.

Ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун (члан 15. став 3. Закона).

Према одредбама члана 16. тач. 1) и 2) Закона, пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) наплата ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга.

Одредбом члана 42. став 1. Закона било је прописано да је обвезник дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Да ли обвезник има право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица у случају када изврши улагања у набавку основних средстава – телефонске централе, уређаја за непрекидно напајање рачунара и уређаја за производњу електричне енергије?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-302/2013-04 од 24.10.2013. год.)

У случају када обвезник изврши улагања у набавку основних средстава (конкретно телефонске централе, уређаја за непрекидно напајање рачунара и уређаја за производњу електричне енергије) у сопственом власништву, која му служе за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачком акту обвезника, односно наведених у другом акту којим се одређују делатности које обвезник обавља, обвезнику се признаје право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01... 47/13, у даљем тексту: Закон), уз напомену да се право на порески кредит не остварује за набавку опреме већ коришћене у Републици.

***

Према одредби члана 48. став 1. Закона, обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву на територији Републике за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља, као и по основу улагања у развој као нематеријалну имовину, признаје се право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 33% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Изузетно од става 1. овог члана, обвезнику који је према закону којим се уређује рачуноводство и ревизија разврстан у мало правно лице признаје се право на порески кредит у висини од 40% извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 70% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање (члан 48. став 3. Закона).

Основним средствима из става 1. овог члана не сматрају се: ваздухоплови и пловни објекти који се не користе за обављање делатности; путнички аутомобили, осим аутомобила за такси превоз, rent-a-car, обуку возача и специјалних путничких аутомобила са уграђеним уређајима за болеснике; намештај, осим намештаја за опремање хотела, мотела, ресторана, омладинских, дечијих и радничких одмаралишта; теписи; уметничка дела ликовне и примењене уметности и украсни предмети за уређење простора; мобилни телефони; клима уређаји; опрема за видео надзор; огласна средства, као ни алат и инвентар са калкулативним отписом (члан 48. став 7. Закона).

Сходно одредби члана 50и став 1. Закона, право на порески кредит из члана 48. овог закона не остварује се за набавку опреме већ коришћене у Републици.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Ко је обвезник пореза на имовину од 1. јануара 2014. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00060/2013-04 од 30.10.2013. год.)

Од 1. јануара 2014. године порез на имовину плаћа порески обвезник, што значи и јавно предузеће, за право својине, право закупа и право коришћења, за коришћење и за државину непокретности које се налазе на територији Републике Србије (укључујући и пољопривредно земљиште) из члана 2. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/0, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон) за које је то јавно предузеће порески обвезник, осим за непокретности за које у складу са чланом 12. Закона има право на пореско ослобођење.

* * *

Према одредби члана 2. став 1. Закона, која ће се примењивати од 1. јануара 2014. године, порез на имовину из

члана 1. тачка 1) Закона (у даљем тексту: порез на имовину) плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Одредбом члана 2. став 2. Закона, која ће се примењивати од 1. јануара 2014. године, прописано је да се непокретностима, у смислу става 1. овог члана, сматрају:

1) земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго;

2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из става 1. тач. 2) до 8) овог члана, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона – примењиваће се од 1. јануара 2014. године).

Према одредби члана 4. став 1. Закона, која ће се примењивати од 1. јануара 2014. године, обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је на непокретности на територији Републике Србије:

- 1) ималац права из члана 2. став 1. тач. 1) до 4) овог закона;
- 2) корисник непокретности у јавној својини из члана 2. став 1. тачка 5) овог закона;
- 3) држалац непокретности из члана 2. став 1. тач. 6) и 7) овог закона;
- 4) прималац лизинга из члана 2. став 1. тачка 8) овог закона.

2. Ко утврђује просечну цену квадратног метра одговарајућих непокретности, а која чини елемент за утврђивање основице пореза на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00068/2013-04 од 30.10.2013. год.)

Пореска управа, као орган државне управе у саставу Министарства финансија, дужна је да јединици локалне

самоуправе, по њеном захтеву, достави податке којима располаже вршећи послове из своје надлежности, што подразумева и податке о пријављеној (уговореној) цени имовине која је предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон и порезом на пренос апсолутних права, а који су од значаја за утврђивање пореза на имовину.

Међутим, просечне цене квадратног метра одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност, а које чине елемент за утврђивање основице пореза на имовину, утврђује јединица локалне самоуправе.

* * *

Према одредбама члана 7а Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12–УС), које се примењују од 1. јануара 2011. године закључно са 31. децембром 2013. године, државни органи и организације, као и органи територијалне аутономије, дужни су да на захтев органа јединице локалне самоуправе, у року од 30 дана од дана пријема захтева, доставе податке којима располажу вршећи послове из своје надлежности, а који су од значаја за утврђивање пореза на имовину. Орган јединице локалне самоуправе не плаћа таксе, накнаде и друге трошкове за податке које прибавља од наведених лица за потребе утврђивања пореза на имовину.

Просечну цену одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе утврђује свака јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, на основу цена остварених у промету одговарајућих непокретности по зонама у периоду од 1. јануара до 30.

септембра године која претходи години за коју се утврђује и плаћа порез на имовину (члан 6. став 5. у вези са ставом 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину – „Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон).

Порески орган дужан је да у електронском облику води евиденцију о уговореној, односно тржишној вредности имовине која је предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон и порезом на пренос апсолутних права, а Пореска управа – Централа дужна је да обезбеди електронску базу обједињених података за целу територију Републике Србије (члан 40. став 2. Закона у вези са ставом 1. тог члана).

3. а) Да ли од 1. јануара 2014. године јавно предузеће плаћа порез на имовину?

б) Како за 2014. годину утврдити основицу пореза на имовину непокретности обвезника који не води пословне књиге ако ни у зони, ни у граничним зонама, није било најмање три промета одговарајућих непокретности (нпр. станова) у периоду од 1. јануара до 30. септембра 2013. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00141/2013-04 од 30.10.2013. год.)

а) Од 1. јануара 2014. године порез на имовину плаћа порески обвезник, што значи и јавно предузеће, за право својине, право закупа и право коришћења, за коришћење и за државину непокретности које се налазе на територији Републике Србије (укључујући и пољопривредно земљиште) из члана 2. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“,

бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/0, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон) за које је то јавно предузеће порески обвезник, осим за непокретности за које у складу са чланом 12. Закона има право на пореско ослобођење.

***

Према одредби члана 2. став 1. Закона, која ће се примењивати од 1. јануара 2014. године, порез на имовину из члана 1. тачка 1) Закона (у даљем тексту: порез на имовину) плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој имаоца права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Одредбом члана 2. став 2. Закона, која ће се примењивати од 1. јануара 2014. године, прописано је да се непокретностима, у смислу става 1. овог члана, сматрају:

1) земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго;

2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из става 1. тач. 2) до 8) овог члана, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона – примењиваће се од 1. јануара 2014. године).

Према одредби члана 4. став 1. Закона, која ће се примењивати од 1. јануара 2014. године, обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је на непокретности на територији Републике Србије:

1) ималац права из члана 2. став 1. тач. 1) до 4) овог закона;

2) корисник непокретности у јавној својини из члана 2. став 1. тачка 5) овог закона;

3) држалац непокретности из члана 2. став 1. тач. 6) и 7) овог закона;

4) прималац лизинга из члана 2. став 1. тачка 8) овог закона.

б) Ако ни у зони, ни у граничним зонама, није било најмање три промета одговарајућих непокретности (нпр. станова) у периоду од 1. јануара до 30. септембра 2013. године, основица пореза на имовину за 2014. годину за те непокретности (нпр. за станове) обвезника који не води пословне књиге једнака је основици пореза на имовину конкретне непокретности (нпр. стана) за 2013. годину, односно основици пореза на имовину одговарајуће непокретности (нпр. станова) обвезника који не води пословне књиге, у тој зони, за 2013. годину.

***

Према одредби члана 6. став 5. Закона, просечну цену одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе, утврђује свака јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, на основу цена остварених у промету одговарајућих непокретности по зонама у периоду од 1. јануара до 30. септембра године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину (у даљем тексту: текућа година).

Просечна цена у зони у којој није било најмање три промета (у даљем тексту: зона у којој није било промета) одговарајућих непокретности у периоду из става 5. овог члана, за те непокретности утврђује се на основу просека просечних цена остварених у граничним зонама у којима је у том периоду било најмање три промета одговарајућих непокретности – члан 6. став 6. Закона.

Граничне зоне из става 6. овог члана су зоне чије се територије граниче са зоном у којој није било промета,

независно од тога којој јединици локалне самоуправе припадају – члан 6. став 7. Закона.

Према одредби члана 6. став 8. Закона, ако ни у граничним зонама из става 7. овог члана није било промета одговарајућих непокретности у периоду из става 5. овог члана, основица пореза на имовину за те непокретности у зони у којој није било промета једнака је основици пореза на имовину те, односно одговарајуће непокретности у тој зони обвезника који не води пословне књиге за текућу годину.

Према одредби члана 5. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02-УС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/0, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12–УС, у даљем тексту: ЗПИ), која се примењује од 1. јануара 2011. године закључно са 31. децембром 2013. године, основица пореза на имовину код непокретности, осим пољопривредног и шумског земљишта, пореског обвезника који не води пословне књиге у складу са прописима у Републици Србији, је вредност непокретности на дан 31. децембра године која претходи години за коју се утврђује и плаћа порез на имовину, ако овим законом није друкчије уређено.

Према одредби члана 6. ЗПИ, која се примењује од 1. јануара 2011. године закључно са 31. децембром 2013. године, вредност непокретности из члана 5. овог закона утврђује се применом основних и корективних елемената. Основни елементи јесу корисна површина и просечна тржишна цена квадратног метра одговарајућих непокретности на територији општине. Корективни елементи јесу локација непокретности, квалитет непокретности и други елементи који утичу на тржишну вредност непокретности.

4. Ко је обвезник пореза на имовину на стану који се налази на територији Републике Србије, којим располаже фонд пензијског и инвалидског осигурања, а уговором је конституисано право закупа у корист физичког лица – корисника пензије на период дужи од једне године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00422/2013-04 од 30.10.2013. год.)

Када је на стану који се налази на територији Републике Србије, којим располаже фонд пензијског и инвалидског осигурања, уговором конституисано право закупа у корист физичког лица – корисника пензије на период дужи од једне године, а на основу претходно спроведеног конкурса, утврђене листе реда првенства и донете одговарајуће одлуке, у складу са Законом о становању („Сл. гласник РС“, бр. 50/92, 76/92, 84/92–исправка, 33/93, 53/93–др. закон, 67/93–др. закон, 46/94, 47/94–исправка, 48/94–др. закон, 44/95–др. закон, 49/95, 16/97, 46/98, 26/01, 101/05–др. закон и 99/11, у даљем тексту: Закон становању) и Правилником о решавању стамбених потреба корисника пензија („Сл. гласник РС“, бр. 56/06, у даљем тексту: Правилник), обвезник пореза на имовину је купац стана.

Ако је право закупа стана конституисано на период краћи од једне године или једну годину, предмет опорезивања порезом на имовину је право својине, што значи да је обвезник пореза на имовину власник стана.

* * *

Према одредби члана 2. став 1. тач. 1) и 5) а у вези са чланом 2. став 2. Закона о порезима на имовину („Сл.

гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/0, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12–УС, у даљем тексту: Закон), која се примењује закључно са 31. децембром 2013. године, порез на имовину плаћа се на право својине на стану, односно на право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање – за период дужи од једне године или на неодређено време.

У случају кад на непокретности постоји неко од права из става 1. тач. 3) до б) овог члана, порез на имовину плаћа се на то право, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона, који се примењује закључно са 31. децембром 2013. године).

Према одредби члана 29. став 2. Закона о становању, средства од станова продатих путем откупа којим располаже фонд пензијског и инвалидског осигурања могу се користити само за изградњу станова и установа за смештај пензионера, као и за давање зајмова за решавање стамбених потреба пензионера и инвалида, под условима које фонд пропише својим општим актом.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника уређено је да право на решавање стамбених потреба по одредбама овог правилника има корисник пензије који је право на пензију остварио у Фонду, као и корисник пензије који је право на пензију остварио у републикама Социјалистичке Федеративне Републике Југославије које нису у саставу Савезне Републике Југославије, под условом да је држављанин Републике Србије и да на територији Републике Србије има последње пребивалиште.

Према одредби члана 3. тачка 1) Правилника, Фонд решава стамбене потребе корисника пензија давањем станова у закуп на одређено време.

Кориснику пензије даје се стан на коришћење по основу закупа на време од највише пет година, са могућношћу продужења уговора (члан 10. став 1. Правилника).

Закупац стана дужан је да у року од 60 дана пре истека времена на које је закључен уговор о закупу стана обавести закуподавца о намери да поново закључи уговор о закупу стана (члан 10. став 2. Правилника).

5. Порески третман преноса уз накнаду права својине на непокретности – пословном простору изграђеном 1939. године која је стечена по основу права на враћање одузете имовине по одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00300/2013-04 од 29.10.2013. год.)

1. На пренос уз накнаду права својине на непокретности – пословном простору изграђеном 1939. године који, као продавци, по основу уговора о купопродаји, изврше физичка лица која нису обвезници пореза на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права, а порески обвезници су продавци.

С тим у вези, Министарство финансија указује да на постојање пореске обавезе није од утицаја чињеница што су продавци предметну непокретност стекли правоснажним решењем Агенције за реституцију у поступку враћања одузете имовине применом Закона о враћању одузете имовине и обештећења („Сл. гласник РС“, бр. 72/11).

***

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) Закона (члан 25. став 1. Закона).

2. Приход који по основу промета уз накнаду (продаје) непокретности, која је стечена по основу права на враћање одузете имовине по одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, оствари физичко лице коме је имовина враћена, као разлику између продајне цене те непокретности (вредности по којој је физичко лице продало предметну непокретност) и њене набавне вредности (вредност непокретности коју је као враћену имовину стекло физичко лице), предмет је опорезивања порезом на капитални добитак. За сврху одређивања капиталног добитка по основу продаје тако стечене непокретности, набавном ценом сматра се вредност непокретности на дан стицања увећана годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана преноса према подацима републичког органа надлежног за послове статистике. С тим у вези, порески обвезник може у циљу утврђивање набавне вредности непокретности да ангажује вештака одговарајуће струке, при чему надлежни порески орган у поступку утврђивања капиталног добитка нема обавезу да прихвати налаз и мишљење вештака.

***

Према одредби члана 72. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13 и 48/13–исправка, у даљем тексту: Закон), капитални добитак, односно губитак у смислу тог закона представља разлику између продајне и набавне цене остварене преносом стварних права на непокретностима.

Продајном ценом, за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу Закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, при чему се као уговорена, односно тржишна цена узима цена без пореза на пренос апсолутних права (члан 73. ст. 1. и 2. Закона).

Набавном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу Закона, сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности (члан 74. став 1. Закона).

Набавна цена из става 1. овог члана увећава се годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана преноса, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике (члан 74. став 8. Закона).

Под преносом права, удела и хартија од вредности, према одредби члана 72. став 2. Закона, сматра се продаја или други пренос уз новчану или неновчану накнаду.

Обвезник пореза на капитални добитак је свако физичко лице, укључујући и предузетника, које је извршило пренос права, удела и хартија од вредности (члан 72. став 3. Закона).

6. Ко је обвезник пореза на пренос апсолутних права ако је купац правног лица које се продаје као стечајни дужник такође правно лице?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01041/2013-04 од 23.10.2013. год.)

Када је продаја правног лица као стечајног дужника предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, обвезник пореза на пренос апсолутних права је купац (стицалац) тог правног лица.

У том случају, ако је купац правног лица које се продаје као стечајни дужник такође правно лице (у даљем тексту: правно лице – купац), правно лице – купац (као порески обвезник) подноси пореску пријаву за утврђивање пореза на пренос апсолутних права пореском органу у општини на чијој територији правно лице – купац има седиште. Ако правно лице – купац нема седиште у Републици Србији, пријава се подноси пореском органу у општини на чијој територији је пренос остварен.

***

Према одредби члана 24. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02–др. закон, 80/02, 135/04, 61 /07, 5/09, 101 /10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13), преносом уз накнаду који је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, сматра се и продаја стечајног дужника као правног лица – ако купац није преузео обавезе правног лица које је купио или је преузео само део тих обавеза.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл.

23. и 24. овог закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а тачка 1) Закона).

У случају из члана 24. овог закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права је лице које стиче апсолутно право (члан 25. став 4. Закона).

Према одредби члана 36. став 7. Закона, на истовремени пренос права својине на непокретности и осталих апсолутних права, као и на пренос из члана 24. тач. 3) и 4) овог закона пријава из става 1. овог члана подноси се пореском органу из става 5, односно става 6. овог члана.

У случају преноса осталих апсолутних права – пријава се подноси пореском органу у општини на чијој територији обвезник – физичко лице има пребивалиште, односно боравиште, односно у општини на чијој је територији обвезник – правно лице има седиште (члан 36. став 5. Закона).

Ако обвезник нема пребивалиште, односно боравиште, односно нема седиште у Републици Србији, за пренос апсолутних права из става 5. овог члана пријава се подноси пореском органу у општини на чијој територији је пренос остварен (члан 36. став 6. Закона).

7. Да ли је удружење ослобођено плаћања пореза на поклон – на примљену донацију која служи искључиво за намене за које је удружење основано?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00159/2013-04 од 23.10.2013. год.)

Применом члана 21. став 1. тачка 5а) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02,

80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон), удружење које је основано ради остваривања општекорисног циља (опредељеног у смислу закона којим се уређују задужбине) и које је регистровано у складу са законом, има право на ослобођење од пореза на поклон – када на поклон прими имовину која је предмет опорезивања порезом на поклон у складу са чланом 14. Закона (непокретности, новац ...) уколико та имовина служи искључиво за остваривање општекорисног циља/циљева из члана 3. став 1. Закона о задужбинама и фондацијама, ради кога/којих је то удружење основано.

Уколико постоји недоумица по питању да ли је конкретно удружење основано ради остваривања општекорисног циља/циљева у складу са законом којим су уређени задужбине и фондације, тј. да ли се „деловање усмерено на едукацију, предавања и помоћ угроженим групама становништва“ (што је, како се наводи, делатност тог удружења) може сматрати остваривањем општекорисног циља/циљева у складу са законом којим су уређени задужбине и фондације, за давање одговора надлежно је Министарство културе, информисања и информационог друштва.

* * *

Према одредби члана 14. став 1. Закона, порез на наслеђе и поклон плаћа се на право својине и друга права на непокретности из члана 2. став 1. Закона, која наследници наследе, односно поклонопримци приме на поклон.

Порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедни улог,

депозит у банци, новчано потраживање, право интелектуалне својине, право својине на возилу, пловилу, односно ваздухоплову и другим покретним стварима (члан 14. став 2. Закона).

Поклоном, у смислу овог закона, сматра се и пренос без накнаде имовине правног лица, која је предмет опорезивања у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. до 6. овог члана (члан 14. став 3. Закона).

Поклоном, у смислу овог закона, а у складу са чланом 14. став 3. Закона, не сматра се:

1) пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 3. овог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону;

2) приход физичког лица по основима који су изузети из дохотка за опорезивање, односно који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана, у складу са законом којим се уређује опорезивање дохотка грађана;

3) приход правног лица који се укључује у обрачун основице за опорезивање порезом на добит правних лица, у складу са законом којим се уређује опорезивање добити правних лица.

Од опорезивања по овом закону изузима се пренос добитка у игри на срећу са организатора игре на добитника (члан 14. став 5. Закона).

Од опорезивања порезом на наслеђе и поклон изузима се наслеђе, односно поклон, и то удела у правном лицу, односно хартија од вредности; мопеда, мотокултиватора, трактора, радних машина, државних ваздухоплова, односно

ваздухоплова без сопственог погона; новца, права, односно ствари из ст. 2. и 3. овог члана, које наследник наследи, односно поклонопримац прими на поклон, од истог лица, за вредност наслеђа односно поклона, до 100.000 динара у једној календарској години по сваком од тих основа (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 21. став 1. тачка 5а) Закона, порез на наслеђе и поклон не плаћа задужбина, односно удружење, основано ради остваривања општекорисног циља у смислу закона који уређује задужбине, регистровано у складу са законом – на наслеђену или на поклон примљену имовину која служи искључиво за намене за које је та задужбина, односно удружење основано.

Према одредби члана 3. став 1. Закона о задужбинама и фондацијама („Сл. гласник РС“, бр. 88/10 и 99/11, у даљем тексту: Закон о задужбинама и фондацијама), остваривањем општекорисног циља, у смислу тог закона, сматрају се активности усмерене на промовисање и заштиту људских, грађанских и мањинских права, промовисање демократских вредности, европских интеграција и међународног разумевања, одрживи развој, регионални развој, равноправност полова, унапређење социјалне и здравствене заштите, промовисање и унапређење културе и јавног информисања, промовисање и популаризацију науке, образовања, уметности и аматерског спорта, унапређивање положаја особа са инвалидитетом, бригу о деци и младима, помоћ старима, заштиту животне средине, борбу против корупције, заштиту потрошача, заштиту животиња, хуманитарне и друге активности којима задужбине и фондације остварују општекорисне циљеве односно интересе.

8. Да ли је Апотека Београд обвезник пореза на имовину од 1. јануара 2014. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00922/2013-04 од 23.10.2013. год.)

Од 1. јануара 2014. године Апотека Београд је обвезник пореза на имовину ако је на непокретности које се налазе на територији Републике Србије:

- ималац права својине, односно права својине на земљишту површине преко 10 ари;
- ималац права коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;
- ималац права коришћења непокретности у јавној својини, у складу са законом којим се уређује јавна својина;
- корисник непокретности у јавној својини, у складу са законом којим се уређује јавна својина;
- држалац непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;
- држалац непокретности у јавној својини, без правног основа;
- прималац финансијског лизинга.

Кад на непокретности, поред права својине, постоји и неко од наведених права, односно коришћење или државина, обвезник пореза на имовину је ималац тог права, корисник или држалац, а не ималац права својине.

Од 1. јануара 2014. године је порески обвезник – правно лице дужно да за имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године, или му по другом основу настане или престане пореска обавеза, поднесе пореску

пријаву у року од 30 дана од дана настанка такве промене. За имовину за коју је поднео пореску пријаву обвезник – правно лице дужно је да до 31. марта сваке пореске године поднесе пореску пријаву са утврђеним порезом за ту годину.

Пореска пријава се подноси и за имовину за коју обвезник испуњава услове за пореско ослобођење.

Поред тога, Министарство финансија – Сектор за фискални систем није надлежно за давање одговора у вези са накнадом за коришћење грађевинског земљишта.

* * *

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон), порез на имовину из члана 1. тачка 1) овог закона (у даљем тексту: порез на имовину) плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Непокретностима, у смислу става 1. овог члана, сматрају се:

1) земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго;

2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти) – члан 2. став 2. Закона.

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из става 1. тач. 2) до 8) овог члана, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Одредбом члана 4. став 1. Закона уређено је да је обвезник пореза на имовину правно и физичко лице које је на непокретности на територији Републике Србије:

1) ималац права из члана 2. став 1. тач. 1) до 4) овог закона;

2) корисник непокретности у јавној својини из члана 2. став 1. тачка 5) овог закона;

3) држалац непокретности из члана 2. став 1. тач. 6) и 7) овог закона;

4) прималац лизинга из члана 2. став 1. тачка 8) овог закона.

Одредбом члана 4. став 5. тачка 1) Закона уређено је да се, у смислу опорезивања порезом на имовину, обвезником који води пословне књиге сматра и правно лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије.

Према одредби члана 34. став 1. Закона, за имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године, или му по другом основу настане или престане пореска обавеза, обвезник пореза на имовину подноси пореску пријаву у року од 30 дана од дана настанка такве промене.

За имовину за коју је поднео пореску пријаву у складу са ставом 1. овог члана, обвезник који води пословне књиге дужан је да до 31. марта сваке пореске године поднесе пореску пријаву са утврђеним порезом за ту годину (члан 34. став 2. Закона).

Пореска пријава из овог члана подноси се и за имовину за коју обвезник испуњава услове за пореско ослобођење (члан 34. став 7. Закона).

9. Да ли се на пренос уз накнаду права својине на непокретности дипломатског представништва САД у Републици Србији плаћа порез на пренос апсолутних права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00070/2013-04 од 21.10.2013. год.)

На пренос уз накнаду права својине на непокретности дипломатског представништва САД у Републици Србији не

плаћа се порез на пренос апсолутних права, под условом реципроцитета.

***

Одредбом члана 31. став 1. тачка 2) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/0, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС и 47/13, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на пренос апсолутних права не плаћа кад се преноси право својине на непокретности дипломатских и конзуларних представништава страних држава, под условом реципроцитета.

10. Порески третман преноса уз накнаду целокупне имовине правног лица над којим је отворен стечајни поступак ако је пореска обавеза настала у 2012. години

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00770/2012-04 од 14.10.2013. год.)

По мишљењу Министарства финансија, ако је у конкретном случају пореска обавеза настала у 2012. години и ако се врши пренос уз накнаду целокупне имовине правног лица над којим је отворен стечајни поступак, за уговорену купопродајну цену коју стицалац права – купац исплаћује правном лицу – продавцу, на тај пренос се порез на пренос апсолутних права плаћа уколико исти не подлеже плаћању пореза на додату вредност.

***

Одредбом члана 38. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 47/13), који је ступио на снагу 30. маја 2013. године, прописано је да ће се порез на пренос апсолутних права за чије утврђивање је поступак започет по прописима који су важили до дана ступања на снагу тог закона, утврдити применом закона који је био на снази у време настанка пореске обавезе.

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12, у даљем тексту: Закон), која се примењивала закључно са 29. мајем 2013. године, порез на пренос апсолутних права плаћао се код преноса уз накнаду права својине на непокретности; права интелектуалне својине; права својине на употребљаваном моторном возилу – осим на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини, употребљаваном пловилу, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног; права коришћења грађевинског земљишта; права на експроприсаној непокретности, ако се експропријација врши ради изградње стамбених или привредних објеката.

Према одредби члана 24. тачка 2) Закона, која се примењивала закључно са 29. мајем 2013. године, преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматрао се и пренос уз накнаду целокупне имовине правног лица у случају његове редовне продаје, ликвидације или стечаја.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату

вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона – који се примењивао закључно са 29. мајем 2013. године).

Према одредби члана 44. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11 и 99/11, у даљем тексту: Закон о привредним друштвима), имовину друштва у смислу тог закона чине ствари и права у власништву друштва, као и друга права друштва. Нето имовина (капитал) друштва у смислу тог закона јесте разлика између вредности имовине и обавеза друштва. Основни (регистровани) капитал друштва је новчана вредност уписаних улога чланова друштва у друштво која је регистрована у складу са законом о регистрацији.

Министарство финансија је по истоветном питању дало мишљење под бр: 413-00-00772/2011-04 од 1.11.2011. године.

ЦАРИНЕ

1. Да ли са поштанским пошиљкама које на територију Републике Србије стижу путем иностране поште чији су пошиљоци становници АПКиМ поступати као са пошиљкама у унутрашњем или међународном саобраћају?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 030-01-00009/2013-17 од 14.10.2013. год.)

Чланом 4. Уредбе о посебним условима за вршење промета робе са Аутономном Покрајином Косово и Метохија („Сл. гласник РС“, бр. 86/10 и 61/13) прописано је да се поштанске пошиљке са територије АПКМ пријављују на царинском контролном пункту и упућују се Царинарници Ниш – Царинска испостава Пошта Ниш, а авио пошиљке са територије АПКМ упућују се Царинарници Београд.

Како се из предметног дописа може закључити да се ради о међународном саобраћају, тј. о иностраним пошиљкама, а имајући у виду да се не могу применити одредбе наведене Уредбе, неопходно је такве пошиљке пријавити царинском органу ради примене прописа којима је регулисан тај саобраћај.

2. Захтев за одобрење привременог увоза моторног возила

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00072/2013-17 од 27.9.2013. год.)

Чланом 164. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/2010 и 111/2012) прописано је да у поступку привременог увоза царински орган одобрава употребу у царинском подручју Републике Србије стране робе намењене поновном извозу у неизмењеном стању, осим уобичајеног смањења вредности због употребе, уз потпуно или делимично ослобођење од плаћања увозних дажбина и без примене мера трговинске политике.

Уредбом о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС“, бр. 93/2010 и 63/2013) прописани су, између осталог, и услови за одобравање привременог увоза друмских возила са потпуним ослобођењем од плаћања увозних дажбина.

Чланом 325. став 1. тачка 1. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом прописано је да царински орган одобрава потпуно ослобођење за привремени увоз друмских, железничких, ваздухопловних превозних средстава и пловила унутрашње пловидбе за приватну употребу у случају ако су регистрована ван царинског подручја Републике Србије и на име лица основаног ван царинског подручја Републике Србије.

Чланом 329. тачка 3. и подтачка (3) наведене уредбе прописано је да, не искључујући примену других одредаба ове уредбе, рок за завршетак поступка привременог увоза је за друмска превозна средства, која приватно употребљавају лица која обављају послове у одређеном временском трајању: период потребан за обављање тог посла, односно у конкретном случају до 26.1.2014. године, до када је подносиоцу захтева за мишљење решењем МУП-а Републике Србије, Дирекција полиције, Полицијска управа Смедерево одобрен привремени боравак по основу пословно у Републици Србији.

Ј А В Н А С В О Ј И Н А

1. Да ли град Београд може уз надоканду извршити пренос трафо станице у јавну својину Републике Србије сходно члану 15. став 2. Закона о јавној својини?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-25/2013-05 од 14.10.2013. год.)

Чланом 26. став 1. тачка 3) Закона о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр. 72/11, 88/13) прописано је да се располагањем стварима у јавној својини сматра, поред осталог, и пренос права јавне својине на другог носиоца јавне својине (са накнадом или без накнаде), укључујући и размену.

Имајући у виду цитиране одредбе закона, мишљење Министарства финансија је да, у конкретном случају, град Београд може остварити накнаду за пренос трафо станице из јавне својине града Београда у јавну својину Републике Србије.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИСКИ ПРОГНОСИ И ДОНЕТИ У ОКТОБРУ 2013. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о измени Закона о јавној својини	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 88 од 6. октобра 2013. год.
--	--

УРЕДБЕ

Уредба о управљању програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру компоненте I Инструмента претприступне помоћи (ИПА) – Помоћ у транзицији и изградњи институција за период 2007- 2013. године	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 92 од 22. октобра 2013. год.
Уредба о управљању програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру компоненте IIб Инструмента претприступне помоћи (ИПА) – програми Прекограничне сарадње са државама корисницима ИПА за период 2007- 2013. године	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 92 од 22. октобра 2013. год.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о ближним условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5) и б) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 93 од 25. октобра 2013. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о ближним условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. ст. 1. тач. 3) и 5) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе, за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају и за грејање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 93 од 25. октобра 2013. год.

Правилник о престанку важења Правилника о начину утврђивања основце пореза на имовину на права на непокретностима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 93 од 25. октобра 2013. год.
Правилник о садржини Регистра факторинга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 93 од 25. октобра 2013. год.
Правилник о ближним условима и начину издавања одобрења за обављање послова факторинга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 93 од 25. октобра 2013. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање делатности друштва за управљање инвестиционим фондовима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 30. октобра 2013. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о организационим захтевима за пружање инвестиционих услуга и обављање инвестиционих активности и додатних услуга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 30. октобра 2013. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о давању дозволе за рад и условима за обављање делатности организатора тржишта	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 94 од 30. октобра 2013. год.

ОДЛУКЕ

Одлука о начину обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 92 од 22. октобра 2013. год.
Одлука о измени Одлуке о управљању ризицима банке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 92 од 22. октобра 2013. год.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о посредницима друштва за управљање добровољним пензијским фондом и издавању дозволе за обављање послова информисања о добровољном пензијском фонду	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 92 од 22. октобра 2013. год.
Одлука о измени Одлуке о усклађивању пословања Јавног предузећа за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима са Законом о јавним предузећима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 93 од 25. октобра 2013. год.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вељко Јовановић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132